

Rozdział 8 Perspektywy

Stosowanie perspektyw, tworzenie perspektyw prostych i złożonych, perspektywy modyfikowalne i niemodyfikowalne, perspektywy wbudowane.

Perspektywa

Perspektywa (ang. *view*) jest strukturą logiczną udostępniającą wybrane informacje przechowywane w relacjach bazy danych

Własności

- definiowana w oparciu o relacje (relacje bazowe) lub inne perspektywy (perspektywy bazowe),
- nie posiada własnych danych, nie jest materializowana na dysku
- przechowywana w postaci zapytania

Cel stosowania

- ograniczenie dostępu do danych - zabezpieczenie przed nieautoryzowanym dostępem
- uproszczenie schematu bazy danych, uproszczenie zapytań
- uniezależnienie aplikacji od zmian w strukturze bazy danych
- prezentowanie danych w inny sposób niż dane w relacjach i perspektywach bazowych (m.in. zmiana nazw atrybutów, formatów danych, itp.)
- dodatkowa kontrola poprawności wprowadzanych danych (perspektywy z kontrolą ograniczeń integralnościowych)

Rodzaje perspektyw

proste

- Oparte na jednej relacji bazowej
- Nie zawierają: operatorów zbiorowych, operatora DISTINCT, funkcji grupowych i analitycznych, grupowania, sortowania, klauzul CONNECT BY i START WITH, kolekcji i podzapytań w klauzuli SELECT

złożone

- Oparte na wielu relacjach i perspektywach bazowych
- Wykorzystują operatory zbiorowe, funkcje, grupowanie, sortowanie, połączenia, funkcje analityczne, itd.
- Perspektywy proste mogą służyć do wstawiania, modyfikowania i usuwania krotek z relacji bazowej. Perspektywy złożone służą tylko i wyłącznie do odczytu (istnieją nieliczne wyjątki od tej reguły).

Perspektywy modyfikowalne

- Perspektywa jest modyfikowalna (ang. *updatable*) jeśli nie zawiera: operatorów zbiorowych, operatora DISTINCT, funkcji grupowej lub analitycznej, klauzul GROUP BY, ORDER BY, CONNECT BY, START WITH, połączeń (z pewnymi wyjątkami).
- Jeśli perspektywa zawiera formuły lub pseudokolumny to polecenia INSERT i UPDATE nie mogą dotyczyć tych pseudokolumn.
- Jeśli perspektywa zawiera połączenie to operacja DML musi dotyczyć tylko jednej relacji bazowej a ponadto:
 - Dla operacji INSERT perspektywa musi prezentować wszystkie atrybuty klucza podstawowego i wszystkie atrybuty wymagane relacji zachowującej klucz (**key-preserved table**).
 - Dla operacji UPDATE wszystkie modyfikowane atrybuty muszą pochodzić z relacji zachowującej klucz.
 - Dla operacji DELETE operacja połączenia może dotyczyć tylko jednej relacji zachowującej klucz.
- Relacja **zachowuje klucz**, jeśli każda unikalna wartość w relacji jest też unikalna w perspektywie.

Tworzenie perspektywy

- Polecenie CREATE VIEW

```
CREATE [OR REPLACE] [FORCE] VIEW nazwa_perspektywy  
    [ ( nazwa1, nazwa2, ... ) ]  
AS  
SELECT zapytanie definiujące perspektywę  
[ WITH READ ONLY ]  
[ WITH CHECK OPTION [ CONSTRAINT nazwa_ograniczenia ] ];
```

```
CREATE OR REPLACE VIEW prac_zesp_30  
(id, nazwisko, posada, pensja)  
AS  
    SELECT id_prac, nazwisko, etat, placa_pod  
    FROM pracownicy  
    WHERE id_zesp = 30;
```


Tworzenie perspektywy złożonej (1)

- Perspektywa złożona niemodyfikowalna oparta na jednej relacji
 - perspektywa jest niemodyfikowalna, ponieważ zawiera funkcje agregujące oraz klauzulę GROUP BY

```
CREATE OR REPLACE VIEW place_etaty  
(etat, srednia, maksymalna, liczba)  
AS  
SELECT etat, AVG(placa_pod), MAX(placa_pod), COUNT(*)  
FROM pracownicy  
GROUP BY etat  
ORDER BY MAX(placa_pod) DESC;
```


Tworzenie perspektywy złożonej (2)

- Perspektywa złożona niemodyfikowalna oparta na wielu relacjach bazowych
 - perspektywa jest niemodyfikowalna ponieważ żadna z trzech tabel nie zachowuje kluczy, krotka z każdej tabeli występuje w perspektywie wielokrotnie

```
CREATE OR REPLACE VIEW prac_zesp_etat  
(id, id_zesp, nazwisko, nazwa, etat, kategoria)  
AS  
SELECT p.id_prac, id_zesp, p.nazwisko, z.nazwa, p.etat, e.nazwa  
FROM pracownicy p JOIN zespoly z USING (id_zesp)  
    JOIN etaty e  
    ON (p.placa_pod BETWEEN e.placa_min AND e.placa_max)  
WHERE p.etat IN ('DYREKTOR', 'ASYSTENT', 'SEKRETARKA');
```


Tworzenie perspektywy złożonej (3)

- Perspektywa złożona modyfikowalna oparta na wielu relacjach bazowych
 - perspektywa jest modyfikowalna ponieważ tabela *Pracownicy* zachowuje klucz, każdy pracownik występuje w perspektywie co najwyżej raz

```
CREATE OR REPLACE VIEW prac_zesp (id, nazwisko, nazwa)  
AS SELECT id_zesp, nazwisko, nazwa  
FROM pracownicy JOIN zespoly USING (id_zesp);
```


Perspektywa weryfikująca ograniczenia

- Perspektywa weryfikująca ograniczenia

```
CREATE OR REPLACE VIEW  
prac_minimum (id, nazwisko, placa, etat)  
AS SELECT id_prac, nazwisko, placa_pod, etat  
FROM pracownicy WHERE placa_pod < 1000  
WITH CHECK OPTION CONSTRAINT za_wysoka_placa;
```

Polecenie modyfikujące dane udostępniane przez perspektywę zostanie odrzucone, jeśli w wyniku jego działania zbiór rekordów perspektywy zostałby pomniejszony

```
UPDATE prac_minimum  
SET placa = 2000 WHERE nazwisko = 'MAREK';  
  
ORA-01402: naruszenie klauzuli WHERE dla perspektywy  
z WITH CHECK OPTION
```


Perspektywy wbudowane (in-line view)

- ROWID – fizyczny adres krotki, składa się z numeru pliku, numeru bloku dyskowego wewnątrz pliku i numeru krotki wewnątrz bloku
- ROWNUM – numer krotki w zbiorze wynikowym, przyznawany w momencie odczytywania krotki z dysku

```
SELECT ROWID, ROWNUM, nazwisko, etat, placa_pod  
FROM pracownicy;
```

```
SELECT ROWID, ROWNUM, nazwisko, etat, placa_pod  
FROM pracownicy ORDER BY placa_pod DESC;
```

```
SELECT ROWNUM, T.rnum, T.nazwisko, T.etat, T.pensja  
FROM (  
    SELECT ROWNUM AS rnum,  
           nazwisko, etat, placa_pod AS pensja  
    FROM pracownicy ORDER BY pensja DESC ) T  
WHERE ROWNUM <= 3;
```


Kompilowanie perspektywy

```
ALTER VIEW nazwa_perspektywy [COMPILE]  
[ADD | MODIFY | DROP CONSTRAINT ograniczenie];
```

Usuwanie perspektywy

```
DROP VIEW nazwa_perspektywy [CASCADE CONSTRAINTS];
```

Słownik bazy danych

- opis zdefiniowanych perspektyw
 - USER_VIEWS
- informacje o możliwości uaktualniania danych dostępnych przez perspektywę
 - USER_UPDATABLE_COLUMNS

